

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2010-1-9 (İlk İnceleme)
Karar Sayısı : 10-13/139-59
Karar Tarihi : 4.2.2010

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Mehmet Akif ERSİN,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER: Harun ULU, Harun GÜNDÜZ

C. ŞİKAYET EDEN : Mehmet AKSOY
Temsilcisi: Av. Abdullah ÇABUK
Adnan Menderes Blv. 2182 Sk. No:2/A-1 Barbaros Mah.-Mersin

20 **D. HAKKINDA İLK İNCELEME**
YAPILAN : Altınbaş Petrol ve Tic. A.Ş.
İstanbul Dünya Ticaret Merkezi A-1 Blok K:10 Yeşilköy/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Mehmet AKSOY ile Altınbaş Petrol ve Tic. A.Ş. arasındaki intifa sözleşmesinin 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğu ve Altınbaş Petrol ve Tic. A.Ş.'nin intifa hakkına dayanarak hakim durumunu kötüye kullandığı iddiası.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 8.1.2010 tarih ve 207 sayılı ile intikal eden şikayet başvurusunda öne sürülen iddiaların 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde incelenmesi sonucu düzenlenen 28.1.2010 tarih ve 2010-1-9/İİ-10-HU sayılı İlk İnceleme Raporu, 29.1.2010 tarih ve REK.0.05.00.00-110/36 sayılı Başkanlık önergesi ile 10-13 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet başvurusunda özetle,

- Mehmet Aksoy'un maliki olduğu, Antalya İli Manavgat İlçesi Seydiler Köyü 802 parsel üzerinde Altınbaş Petrol ve Tic. A.Ş. (Altınbaş Petrol) lehine 21.1.2003 tarihinden itibaren 15 yıl süreli intifa hakkı tesisi edildiği,
- Anılan arazi üzerine bir akaryakıt istasyonu kurularak bayilik sözleşmesi yapıldığı ve istasyonun 2007 yılına kadar Mehmet Aksoy tarafından işletildiği ve sonrasında taşınmazın Methi Akdağ'a kiralandığı,
- 40 - Geçiş döneminde intifa sözleşmesinin de 5 yıl olarak düzenlenmesi gerektiği halde bunun yapılmaması nedeniyle söz konusu intifa sözleşmesinin muafiyetten yararlanamadığı,
- Altınbaş Petrol'ün hakim durumda olduğu ve bu hakim durumunu, intifa hakkına dayanarak kötüye kullandığı

ifade edilerek, 4054 sayılı Kanun'un 4 ve 6. maddeleri ile konuya ilişkin diğer hükümleri çerçevesinde gerekli işlemlerin tesis edilmesi talep edilmektedir.

10-13/139-59

50 **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, başvuru konusu iddialara ilişkin olarak, Altınbaş Petrol hakkında 4054 sayılı Kanun çerçevesinde önaraştırma yapılmasının uygun olacağı görüşü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

60 Rekabet Kurulunun konuyla ilgili olarak daha önce almış olduğu kararlar çerçevesinde, bayilik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerde yer alan rekabet etmeme yükümlülüğü süresine etki eden intifa sözleşmeleri ve kira sözleşmelerinin tamamı tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmektedir. Bu dikey anlaşmalar ile bayiye 5 yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesi söz konusu dikey ilişkiyi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkarmaktadır.

60 Başvuruda yer alan bilgilere göre, şikayetçi ile Altınbaş Petrol arasındaki dikey ilişkinin 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen beş yıllık süreyi aşar nitelikte rekabet etmeme yükümlülüğü içerdiği görülmektedir. Şöyle ki, şikayetçi ile Altınbaş Petrol arasında 2003 yılında yapılan intifa sözleşmesinin süresi 2018 yılında sona ermektedir. Bununla birlikte, Rekabet Kurulunun akaryakıt sektörüne yönelik olarak daha önce almış olduğu kararlar çerçevesinde, 18.9.2005 tarihinden önce yapılmış olan ve bu tarih itibarıyla kalan süreleri beş yılı aşan anlaşmaların, 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanma ve uygulama süresi bulunmaktadı. Bu bağlamda, şikayetçi ile Altınbaş Petrol arasındaki dikey ilişkiye esas teşkil eden intifa sözleşmesinin 18.9.2005 tarihi itibarıyla kalan süresi 5 yılı aştığından, 70 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'de belirtilen kapsamda olduğu ve grup muafiyetinden yararlandığı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan şikâyet dilekçesinde, sözleşmenin düzenlenmesi sırasında Alpet (Altınbaş Petrol)'in 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında hâkim durumunu kötüye kullandığı, piyasanın Alpet'le birlikte POAŞ, Opet, BP, Total ve Shell gibi firmalar tarafından kapatıldığı, bu nedenle bayilerin 15 yıl süreyle geçerli olmak üzere intifa sözleşmesi imzalamak zorunda bırakıldıkları iddiaları da yer almaktadır.

80 Söz konusu iddiaların birçoğu yakın tarihlerde Kurum tarafından yürütülen incelemelerde ele alınmış olup, Kurulun 24.7.2008 tarih ve 08-47/653-250 sayılı kararında siyah ve beyaz ürünlerden oluşan (jet yakıtı hariç) akaryakıt ürünleri dağıtım pazarına ilişkin yapmış olduğu değerlendirmede, Alpet'in 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında hâkim durumda olduğuna yönelik bir tespiti bulunmadığı gibi Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş., Alpet, POAŞ, Shell&Turcas, BP, Opet ve Total'in akaryakıt ürünlerinin fiyatlandırılması uygulamalarına ilişkin olarak Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiğine yönelik bir tespit de yapılmamıştır. Aynı şekilde Kurulun 5.8.2009 tarih 09-34/796-199 sayılı kararında ilgili ürün pazarında çok sayıda dağıtım şirketinin faaliyet göstermekte olduğu, pazar paylarının birbirine yakın olduğu ve hâkim 90 durumda olan bir teşebbüs bulunmadığı belirtilmiştir.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve dosya kapsamına göre,

1- Başvuru konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak yapılan ve esasını Altınbaş Petrol ve Tic. A.Ş. lehine intifa hakkı veren sözleşmenin oluşturduğu dikey anlaşmanın 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına,

10-13/139-59

100 2- Söz konusu dikey anlaşmanın her iki tarafın açık iradesi olmaksızın hukuken veya fiilen 18.9.2010 tarihini aşacak şekilde cebren uzatılmaya çalışılması halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edileceği hususunun taraflara bildirilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.